

TELEGRAM

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. L (CD)-74-XII, k. 633. Opis odeslaného telegramu, strojopis.

a – Adresováno: Ministre Vlado Hurban, Zamini, Stockholm.

b – Datum a miesto určeno podle rukopisné poznámky na dokumentu: Lány, 30/XII 35.

Umelecká beseda slovenská v Bratislavě T. G. Masarykovi^a
Bratislava, 14. února 1936

/265

Bratislava, dňa 14. II. 1936.

Pán Prezident!

Dňa 13. októbra 1930 pri Vašej návšteve Slovenska poctil Ste Vašou návštevou náš skromný stánok umenia¹ a na náš úctivý prívet odpovedal Ste nám takto:

„My čakáme, že sa na Slovensku zrodí veľké umenie, keď ľud v svojich primitívnych formách preukázal toľko invencie a vkusu jak v piesni tak architektúre, v maľovaní, rezbárstve, keramike a inde.

U potlačovaného národa bolo všetko potlačované, politická sloboda oslobodí aj umelecký výraz.²

Prezident republiky T. G. Masaryk, dňa 13. októbra 1930.“

Tieto slová plné múdrosti, stali sa nám devízou pri našej práci na povznesenie kultúry a umenia Slovenska.

Nakoľko chceme, aby tento Váš ušľachtilý prejav, ktorý je nám programom, stal sa vodítkom tiež aj širokému obecnstvu navštevujúcemu naše kultúrne podniky, uzniesol sa správny výbor, požiadať Vás úctivo o zvolenie, aby sme smeli dať vyryť spomenuté Vaše slová do kamennej dosky zasadené na hlavnej stene vestibulu nášho stánku umenia.

Prosíme Vás, veľavážený pán Prezident, o Váš láskavý súhlas a prejavujúc Vám našu hlbokú vďaku a vďačnosť znamenáme sa

s prejavmi najhlbšej oddanosti za:

Dušan Jurkovič^b
starosta.

Dr. Jaroslav [...] ^{b c}
jednatel.

DOPIŠ

AKPR, f. KPR, inv. č. 1587, č. j. D 2141/36, k. 281. Originál, strojopis.

a – Dokument nadepsán strojem: Umelecká beseda Slovenská v Bratislave. Adresováno: Sľovutný pán p. T. G. Masaryk, Prezident republiky, Lány.

b – Vlastnoruční podpis perem.

c – Prijmení nečitelné.

- 1 – Rozumí se budova Umělecké besedy slovenské na ulici Dostojevského rad č. 2 v Bratislavě postavená v letech 1924–1926.
- 2 – Viz MASARYK, T. G. *Cesta demokracie IV*. Praha 1997, s. 194; slova „U potlačovaného národa bolo všetko potlačované, politická sloboda oslobodí aj umelecký výraz“ se v publikovaném textu nenacházejí. Srov. též Prezident Masaryk v Bratislavě. *Lidové noviny* (38) 1930, č. 519, 14. 10., s. 3.

S. Marhofer T. G. Masarykovi
Račištorf, 19. února 1936

/266

Račištorf dňa 19. februára 1936.

Veľavážený Pán Prezident – osloboditeľ
T. G. Masaryk

V najhlbšej pokore a z hĺbky môjho srdca Vás prosím o odpustenia, že si dovoľujem tieto slová Vám písať.

Je mne veľmi ľúto, že sa dotýkam Vašej cti a múdrosti, ale bolí mňa veľmi článok v Slovenskej politike zo dňa 11. februára 1936, strana 3, kde píše istý pán o návratu p[ana] prez[identa] Masaryka do katolíckej cirkvi a spomína tiež „prípravu k večnému životu.“^{1 a}

Pan Masaryk iste zná aspoň čiastočne Sväté písmo a snáď i čítal tie citáty v evang[éliu] sv. Jána, kap[itola] 3, v[erš] 14–21, kde hlavne v 16. verši hovorí: Lebo tak *Boh*^a miloval svet, že *svojho*^a jednorodného *Syna* dal, aby každý, kto verí v *neho*^a, nezahynul, ale *mal život večný*^a.

Ep[istola] Filipanom 2, 7–11 čítame, že Pán Ježiš sa dal zmarit tým, že prijal podobu sluhu a stal sa podobný ľuďom a súc v pôsobe nájdený ako človek, ponížil sa stanúc sa poslušným až do smrti, a to do smrti kríža. Preto aj *Boh jeho povýšil nadovšetko*^a a dal mu z ľúbosti meno, ktoré je nad každé meno, aby sa v mene Ježiša sklonilo každé koleno^a bytostí ponebeských a pozemských i podzemských a každý jazyk aby vyznal, že Ježiš Kristus je Pánom na slávu Boha Otca.

V I. Ep[istole] sv. Pavla ku Korintským, kap[itola] 2 je napísané: A ja, keď som k vám prišiel, bratia, neprišiel som s vysokou rečou alebo vysokou múdrosťou zvestujúc vám svedectvo Božie. Lebo som nebol usúdiť vedieť niečo iné medzi vami krome Ježiša Krista, a to toho ukrižovaného. A ja som bol u vás v slabosti a v bázni a v mnohom strachu, až som sa triasol.

A moja reč a moja kázeň nezáležala v presvedčaných [!] ľudskej múdrosti, slovách, ale v dôkaze Ducha a moci, aby vaša viera nebola v ľudskej múdrosti, ale v moci Božej.^a A múdrosť hovoríme^a medzi dokonalými, ale nie^a múdrosť tohoto sveta ani kniežat tohoto sveta, ktoré hynú;^a ale hovoríme múdrosť Božiu^a v tajomstve skrytú, ktorú predurčil Boh pred veky na našu slávu, ktorej nepoznal nikto z kniežat tohoto sveta, lebo keby boli poznali, neboli by Pána slávy ukrižovali.^a